

imod. — Ændringsforslag Nr. 14 er væsentligt redaktionelt, idet det derved foreslaas, at Ordene „— om fornødent ved en Boniteringsforretning og Beregning —“ skulle udgaa. Naar Bonitering efter Gennemsnitsmaal bortfalder, er det unødvendigt, at en saadan Forretning skal medfølge, da det kun er Hartkornet, der lægges til Grund, og man jo straks kan se, om der er tilstrækkeligt Hartkorn.

Ændringsforslag Nr. 15 slutter sig til § 19, der handler om Magelæg. Ifølge Folketingets Vedtagelse ved 3die Behandling skulde saadant Magelæg kunne approberes, naar der ansøgte derom og den stedlige Kommunalbestyrelse attesterede, at det var fordelagtigt for begge Ejendomme, og man behøvede da slet ikke Panthaverens Paategning. Det har man i Udvalget ikke fundet tilstrækkeligt, men har foreslaaet, at der i Stedet for indsættes, at disse Magelæg „ikke kunne forventes tilslatte, medmindre Panthaverne i de paa-gældende Ejendomme ved tinglæst Paategning paa deres Panteobligationer have meddelt Samtykke til Ombytningen“. Der skal altsaa i Regelen ske en Paategning paa Panteobligationen fra Panthaverens Side, og jeg tror, at man kan sige, at dette er korrekt, og at det andet ikke fuldt ud kunde forsvares, men kunde angribes set fra et juridisk Standpunkt, selv om der i de fleste Tilfælde ikke var noget videre at sige dertil. I Ændringsforslag Nr. 16 foreslaas, at denne Paategning af Panthaveren skal kunne tinglæses uden Gebyr, hvorved det altsaa ikke bliver saa bekosteligt, som det ellers vilde kunne blive, da der ofte kan være flere Panthavere, der alle skulle give Paategning. — Til § 23 er der stillet et Ændringsforslag, som væsentligt fører Forslaget tilbage til det, der var bestemt i Regeringsforslaget. Det gaar kun ud paa, at „om det findes fornødent, kan ligeledes Amtsraadet afskedige en eller flere Jordboniteringsmænd“. Hertil er vistnok ikke noget at sige. Til § 31 er der stillet Forslag om, at Ordene: „Plakat af 12. Januar 1820 og“ skulle udgaa. Efter det foreliggende Forslag skulde denne Plakat bortfalde, men da man i Udvalget har holdt paa, at den endnu bør gælde og at der skulde ske den deri omhandlede Paategning med Hensyn til Skatterne, maa det gaa ud af § 31.

Jeg skal saa tilføje en almindelig Bemærkning. Som jeg udtalte ved 1ste Behandling, er Bornholms Hartkorn jo forskelligt fra det øvrige Lands, men vi have

ikke i Udvalget anset det for fornødent at optage nogen særlig Paragraf derom, og det vedbliver derfor at være, som det er efter den nugældende Lov, hvori der heller ikke findes noget om det; vil man udregne Hovedparcellens Størrelse efter Hartkornet, maa man derfor reducere det til almindeligt dansk Hartkorn, det er noget, som ligger i Sagens Natur.

Der er maaske endnu enkelte mindre væsentlige Ting tilbage, som der kan være Tale om at rette til 3die Behandling, men jeg skal anbefale Lovforslaget med de Ændringer, jeg her har omtalt.

Sehested: Naar man mindes første Behandling af denne Sag, skulde man nok maaske have ventet en Del flere Uoverensstemmelser i Betænkningen, thi ved første Behandling blev der udtalt saa forskellige Anskuelse, at det ikke var venteligt, at man skulde komme til et enigt Resultat. Imidlertid er Arbejdet i Udvalget gaaet saa heldigt og godt paa Grund af Imødekommen fra begge Sider, at, som de Herrer ville have set af Betænkningen, langt den største Part af de stillede Ændringsforslag ere stillede af hele Udvalget. Det Flertal, hvortil jeg hører, har imidlertid ment at burde fastholde to Ændringsforslag, hvortil Mindretallet ikke har sluttet sig, nemlig Ændringsforslagene under Nr. 3 og 8, som allerede bleve omtalte ved første Behandling. Det er imidlertid Spørgsmaal, hvorom der ikke har været stærk Strid i Udvalget. Som vi nu hørte af den ærede Ordfører, havde han egentlig ikke noget mod det første af dem; det sidste var der mere Strid om, men imidlertid, det var ikke noget, han mente, at Forslaget kunde strande paa. De Herrer have dog ikke villet slutte sig til os og være med til at stille Ændringsforslagene, derfor er det kun Flertallet, som stiller dem.

Det første af dem gaar ud paa, som allerede udtalt af Ordføreren, at føre en Bestemmelse tilbage, der fandtes i Regeringsforslaget. I Øjeblikket er der Forskel imellem Hovedgaardsjord og Bondejord, og det er paa mange Punkter i Lovgivningen en Forskel, som fastholdes, og som har sine Virkninger. Den har ogsaa været til Stede ved Udstykningerne, men nu har man i det Forslag, der er til Behandling, udstemt Regelen herom og sat Hovedgaarde og Selvejrbøndergaarde i i Klasse sammen, saaledes at der ikke er nogen særlig Grænse for Hovedgaardsjord. Det Flertal, hvortil jeg hører, mener, at